

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122201519
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122201519.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov v spore žalobcu: U. P., X.. X.X.XXXX, L. V. XX/X, Y. Š., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou: WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, IČO: 50 680 552, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zdržať použitia dohody o výkone zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere označenej ako Zmluva o úvere dostupná pôžička XXXXXXXXXXXX uzavretou dňa 19.5.2011 medzi žalobcom a spoločnosťou 365.bank, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890.

II. Zamestnávateľ žalobcu KE Prešov Elektrik, s.r.o., Jilemnického 5, Prešov, IČO: 36 513 555 je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere označenej ako Zmluva o úvere dostupná pôžička XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 19.5.2011 medzi žalobcom a spoločnosťou 365.bank, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890.

III. Žalobcovi ukladá povinnosť v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia podať na príslušnom súde žalobu vo veci samej, a to o zdržanie sa zrážok zo mzdy, prípadne o neprijateľnosť zmluvnej podmienky - dohody o zrážkach zo mzdy alebo o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 8.2.2022 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého bude žalovaný povinný zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere označenou ako Zmluva o úvere dostupná pôžička XXXXXXXXXXXX uzavretou dňa 19.5.2011 medzi žalobcom a spoločnosťou 365.bank, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zároveň uloží zamestnávateľovi žalobcu zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžníka, obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere označenou ako Zmluva o úvere dostupná pôžička XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 19.5.2011 medzi žalobcom a spoločnosťou 365.bank, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, a to z dôvodu neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, keďže táto predstavuje pre žalobcu ako spotrebiteľa podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ako aj podľa Občianskeho zákonníka neprimeranú i neprijateľnú, a teda neplatnú zmluvnú podmienku.

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že medzi žalobcom ako dlžníkom a spoločnosťou 365.bank, a.s., IČO: 31 340 890, Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, ďalej len

„Banka“), ako pôvodným veriteľom došlo dňa 19.5.2011 k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere označenej ako Zmluva o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o spotrebiteľskom úvere“), predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru zo strany pôvodného veriteľa - Banky v prospech žalobcu. Listom zo dňa 14.3.2016 spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o., IČO: 45 869 464, zaniknutá spoločnosť, ktorej právnym nástupcom je žalovaný, predložila dohodu o zrážkach zo mzdy a výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy platiteľovi mzdy žalobcu, KE Prešov Elektrik, s.r.o., IČO: 36 513 555 a vyzvala ho na vykonávanie zrážok zo mzdy na základe priloženej kópie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súčasťou ktorej je dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretá podľa ust. § 551 Občianskeho zákonníka v platnom znení. Vo výzve žalovaný uviedol, že pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola údajne postúpená dňa 25.6.2015 z Banky ako postupcu na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníka a následne mala spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED dňa 26.6.2015 pohľadávku postúpiť na spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o., a to bez žiadneho dôkazu alebo bez žiadneho bližšieho tvrdenia. Následne žalovaný listom zo dňa 23.08.2017 oznámil zamestnávateľovi žalobcu, že na základe zmluvy o zlúčení došlo dňa 09.08.2017 k zlúčeniu spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o. a žalovaného, spoločnosti BENCONT COLLECTION, a.s., pričom žalovaný sa stal nástupníckou spoločnosťou spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o., ktorá zanikla, čím sa stal žalovaný novým veriteľom.

Žalobca poukázal na článok 3 bod 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorom je obsiahnutá dohoda o zrážkach o mzdy a z iných príjmov v tomto znení: „Podpisom tejto Zmluvy Zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky, vzniknutej zo ZoÚ v súlade s príslušnými ustanoveniami OP pre úver.“ Ku 24.1.2022 boli žalobcovi zo strany jeho zamestnávateľa, spoločnosti KE Prešov Elektrik, s.r.o., v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere vykonané zrážky v prospech žalovaného v celkovej výške 3 700 EUR, pričom žalovaný od súčasného zamestnávateľa žalobcu naďalej požaduje pokračovanie vo vykonávaní zrážky zo mzdy žalobcu.

Čo sa týka konkrétnych dôvodov neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, žalobca poukázal v prvom rade na to, že vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky a rozsahu zrážok zo mzdy v zmluve o spotrebiteľskom úvere je neurčité, nepresne určené, a tým pádom neplatné. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprimeraná požiadavka žalovaného, resp. pôvodného veriteľa disponovať s majetkom žalobcu, ktorá nespĺňa kritériá podľa § 34 Občianskeho zákonníka, a to označenie pohľadávky (vo vzťahu ku konkretizácii platiteľa mzdy), o ktorú išlo a určenie rozsahu zrážok zo mzdy. Subjektom, ktorý má v konečnom dôsledku právo určovať výšku mesačných zrážok zo mzdy, bude takmer vždy žalovaný ako veriteľ, nakoľko miera jeho práva voči žalobcovi v súvislosti s mierou povinností dlžníka zabezpečuje jeho takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu bez existencie akejkoľvek kontroly pri vykonávaní jeho domnelých práv, čo sa v prípade žalobcu prejavuje požiadavkou žalovaného na sumu 1 707,69 EUR, ktorá vyplýva z listu žalovaného zo dňa 24.1.2022, ktorý predložil zamestnávateľovi žalobcu ako žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy. Zároveň poukázal žalobca na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy s ním nebola vopred individuálne dojednaná, musel ju akceptovať ako súčasť zmluvy o úvere, inak by mu úver poskytnutý nebol. Ide o formulárovú (typovú) zmluvu spôsobujúcu značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, resp. jedná sa o neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako formulárovú zmluvu žalobca nemohol meniť, mohol ju len ako celok prijať alebo len ako celok odmietnuť. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozsudok SD EÚ vo veci C-147/16, body 26.-28. odôvodnenia. Žalobca pri uzatváraní zmluvy nemohol ovplyvniť spôsob zabezpečenia pohľadávky.

Žalobca na základe uvedeného argumentoval, že tu existuje dôvodná obava zhoršenia celkového, najmä majetkového postavenia žalobcu a uvádzaná podmienka je celkom jednoznačne v hrubom nepomere medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech žalobcu, keďže je to výlučne žalovaný, ktorý určuje, v akej výške žiada plnenia od zamestnávateľa žalobcu, a navyše všetky plnenia uspokojuje aj proti samotnej vôli žalobcu. Prejav vôle žalobcu pri uzatváraní úverovej zmluvy smeroval k inému následku než uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca uzavrel zmluvu s cieľom získať finančné prostriedky. Uvedenou zmluvou pôvodný veriteľ vnútil predtlačným formulárom žalobcovi aj iný úkon než ten, ktorý bol v sfére jeho záujmu a vplyvu, a to uzatvorenie Dohody o zrážkach zo mzdy, hoci žalobca nemal vôľu túto dohodu uzavrieť a navyše nemal ani reálnu možnosť obsah formulárovej zmluvy ovplyvniť resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Pri realizácii dohody o zrážkach zo mzdy sa žalobca dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj

prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či inou nezávislou inštitúciou. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikateľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu podnikateľa navyše zainteresovaného vo vlastnej veci a o vlastnom zisku. Tieto okolnosti opodstatňujú obzvlášť obozretnosť pri vykonávaní ex offo súdnej kontroly čestnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprímeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihliadnúc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Žalobca ďalej poukázal na prípad H./ POHOTOVOSTĚ, C-30/12, kde z pripomienok Európskej komisie vo vzťahu k výkladu článku 17 a 38 Charty základných práv Európskej únie a článku 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vyplýva, že dohody o zrážkach zo mzdy predstavujú úskalie v tom, že na ich základe môžu byť zo mzdy dlžníka uspokojené aj tie časti pohľadávky veriteľa, ktoré sa zakladajú na nekalých podmienkach uvedených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Zamestnávateľ a ani dlžník nemajú možnosť tieto zrážky jednostranne zastaviť. Žalobca ďalej, čo sa argumentácie týka, odkázal na uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 11Co/87/2018 zo dňa 26.04.2018 a sp. zn. 15Co/345/2016 zo dňa 14.09.2016, v ktorých sa súd zaoberal tou istou problematikou vydania neodkladného opatrenia vo vzťahu k nevykonávaniu zrážok zo mzdy. Citoval tiež rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 5Co/934/2015 zo dňa 29.06.2016.

Žalobca uviedol, že mu neostáva iná možnosť, než podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko je tu pre neho nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy, ktorá spočíva v pokračovaní výkonu zrážok zo mzdy na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy. Navyše povinnosť zamestnávateľa žalobcu vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu už vznikla zamestnávateľovi žalobcu, a to predložením žiadosti žalovaného o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu ako i predložením predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorej je dohoda o zrážkach zo mzdy inkorporovaná. Ustanovenie § 551 OZ úplne jasne ukladá zamestnávateľovi povinnosť, nie možnosť, vykonávať zrážky zo mzdy svojho zamestnanca a poukazovať ich veriteľovi. Žalobca ďalej poukázal na preventívnu povahu neodkladného opatrenia, ktorým sa má zabrániť podstatnému zhoršeniu postavenia žalobcu vykonávaním neodôvodnených zrážok zo mzdy s prihliadnutím na obsah uzavretej zmluvy. V prípade, ak by nedošlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, zamestnávateľ by vykonával zrážky zo mzdy (po uspokojení pohľadávok so skorším poradím) a vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že celková suma by podstatne prekročila sumu, ktorú má žalobca žalovanému zaplatiť. Vydaním neodkladného opatrenia sú chránené práva spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvy v porovnaní s dopadom na žalovaného ako silnejšej zmluvnej strany.

V ďalšom obsahu návrhu sa už žalobca zaoberal rozsiahlym odôvodnením bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru na tom základe, že:

- zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.,
- predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve nie je táto náležitosť vyjadrená vôbec,
- ročná percentuálna miera nákladov, vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve je táto náležitosť vyjadrená nesprávne,
- celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve nie je táto náležitosť vyjadrená vôbec,
- výška, počet a termíny splátok v členení na istiny, úroky a iné poplatky, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve táto náležitosť absentuje úplne,
- doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z.) (v zmluve je tento údaj vyjadrený nesprávne),

- adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve nie je táto náležitosť vyjadrená vôbec.

Uviedol tiež, že zo strany veriteľa bola poskytnutá istina 3 500 EUR a žalobca doposiaľ vykonal úhrady v celkovej výške 4 200,21 EUR. Keďže sa úver považuje vzhľadom na vyššie uvedené za bezúročný a bez poplatkov, tak žalovaný je povinný sa zdržať výkonu zrážok zo mzdy, nakoľko skutočný dlh - poskytnutá istina - bol už splatený a žalovaný sa na žalobcovi iba bezdôvodne obohacuje.

Záverom poukázal na skutočnosť, že zo strany Banky došlo v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere k podaniu žaloby na rozhodcovský súd, ktorej STÁLY ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. v konaní sp. zn. IA-C/0314//4685 rozsudkom zo dňa 23.05.2014 vyhovel a zaviazal žalovaného (žalobcu v tomto konaní) zaplatiť istinu vo výške 3359,34,- eur spolu s príslušenstvom špecifikovaným vo výroku rozhodcovského rozsudku. Následne Banka návrhom zo dňa 31.3.2015 navrhla vykonať proti žalobcovi exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorým je vyššie uvedený rozhodcovský rozsudok. Ako vyplýva z bodu 2. odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Prešov, sp. zn. 82Er/328/2015- zo dňa 22.01.2019, uznesením Okresného súdu Prešov, sp. zn. 82Er/328/2015-27 zo dňa 31.10.2018 súd exekučné konanie zastavil, pričom v bode 10. odôvodnenia je uvedené, že k zastaveniu exekúcie došlo z dôvodu, že súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia.

Pre účely posúdenia jeho návrhu na uloženie povinnosti aj zamestnávateľovi žalobcu, hoci nie v postavení žalovaného, poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k, 11CoCsp/60/2020-61 zo dňa 30.10.2020 a jeho 5. až 7 bod odôvodnenia. Uviedol, že predmetný návrh je plne legitímny, pretože ak by zamestnávateľovi žalobcu nebola uložená povinnosť zdržať sa výkonu zrážok, mohlo by tak dôjsť k zhoršeniu postavenia žalobcu a ujme v jeho majetkovej sfére, nakoľko žalobca pri nerešpektovaní uznesenia žalovaným by sa musel domáhať nároku exekučne, čo je časovo i administratívne náročné a v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, na ktorého strane by tak mohlo dôjsť k finančnej ujme.

2. Žalobca ako dôkazy predložil: Zmluva o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.5.2011, Oznámenie zmeny veriteľa zo dňa 23.8.2017, Predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy s výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 14.3.2016, Oznámenie o vyúčtovaní zrážok zo mzdy zo dňa 24.1.2022, Výpis - aktuálny stav úveru ku dňu 1.1.2014, rozhodcovský rozsudok STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. sp. zn. IA-C/0314/4685 spolu so žalobou podanou na tomto súde dňa 1.1.2014, uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 82Er/328/2015 zo dňa 22.1.2019.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd môže pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

6. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa § 328 ods. 1 a 2 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

10. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

11. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. V danom prípade žalobca odôvodňoval svoj návrh potrebou bezodkladnej úpravy pomerov. Táto musí v sebe zahŕňať prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie je spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej umy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať aj splnenie ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany navrhovateľa, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (podobne viď Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1093).

12. Pre neodkladné opatrenie platí, že navrhovateľ musí uviesť a opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Opísaním rozhodujúcich skutočností navrhovateľ musí preukázať z čoho, teda z akých okolností, vyvodzuje svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom rozhodujúce skutočnosti musí náležitým spôsobom osvedčiť. Pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty, ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, pričom prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Dôkazné bremeno, resp. bremeno osvedčenia spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín.

13. V intenciách vyššie uvedeného súd preskúmal návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a vychádzajúc z v ňom uvedených rozhodujúcich skutočností dospel k záveru, že jeho návrh je dôvodný. Účelom neodkladného opatrenia je zabezpečenie predbežnej ochrany práv strane v prípade, ak nie je zrejmé, kedy bude sporný vzťah strán vyriešený konečným rozhodnutím súdu a vyvstáva potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Súd mal za to, že žalobca dostatočne osvedčil potrebu takejto úpravy pomerov medzi stranami sporu.

14. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný (resp. jeho právny predchodca) prostredníctvom svojho právneho zástupcu listom zo dňa 14.3.2016 požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonanie zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy za účelom uspokojenia pohľadávky žalovaného vznikutej na základe spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXX, pričom dlh z predmetnej zmluvy predmetnom liste ani nie je celkovo vyčíslený. Z listu vyplýva, že má byť vykonávaná dohoda o zrážkach zo mzdy, a to vo výške splátky, t.j. 88,29 EUR, najviac však vo výške prípustnej podľa príslušných právnych predpisov, a to až do úplného uspokojenia pohľadávky veriteľa. List odkazuje na dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá má byť obsahom zmluvy, prípadne aj samostatnú dohodu, avšak z predložených listinných dôkazov, predovšetkým zmluvy o spotrebiteľskom úvere, mal súd za osvedčené, že dohoda o zrážkach zo mzdy sa nachádza v článku 3 bode 4 Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.5.2011 a bola uzavretá za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa z úverovej zmluvy. Predmetná zmluva je pritom spotrebiteľskou zmluvou formulárového typu - je vopred dodávateľom pripravená, uzatvára ju dodávateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti opakovane s viacerými osobami/spotrebiteľmi a do nej sa už iba vpisujú potrebné údaje (zväčša identifikujúce konkrétneho spotrebiteľa, miesto a dátum uzavretia, prípade iné údaje

bližšie špecifikujúce zmluvu), avšak bez reálnej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah/znenie vopred pripravených zmluvných dojednaní.

15. Z predloženého oznámenia o vyúčtovaní zrážok zo mzdy vyplýva, že žalobcovi bola na základe dohody o zrážkach zo mzdy pre žalovaného ku dňu 24.1.2022 celkovo zrazená suma 3 700 EUR, pričom aktuálna výška pohľadávky žalovaného mala byť ešte 1 707,69 EUR.

16. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalovaný (resp. jeho právny predchodca) poskytol žalobcovi úver vo výške 3 500,- EUR, ktorú sa žalobca zaviazal vrátiť formou 70 mesačných splátok vo výške 88,29 EUR. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá na 19,50 % ročne, výška ročnej percentuálnej miery nákladov 21,79 %, výška priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov 17,62 %, konečná splatnosť spotrebiteľského úveru 19.3.2017, termín prvej splátky 19.6.2011 a termín jednotlivých splátok vždy k 19. dňu v mesiaci.

17. Dohoda o zrážkach zo mzdy môže vyvolať určitú nerovnováhu v postavení spotrebiteľa a veriteľa, keďže inštitút zrážok zo mzdy neprímerane uľahčuje veriteľovi vymożenie pohľadávky aj v časti, v ktorej je alebo môže byť založená na nekalých podmienkach. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla veriteľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euro nekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe typizovanej dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

18. Existenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov mal súd osvedčenú tým, že žalobca spochybňuje oprávnenosť výkonu zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej priamo vo formulárovej úverovej zmluve a v prípade realizovania zrážok zo mzdy nad rámec skutočného dlhu a ich poukázania na účet žalovaného zamestnávateľom žalobcu, by mohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, ktorého by sa musel spotrebiteľ prípadne domáhať v ďalšom konaní, pričom existuje opodstatnený predpoklad, že by tak musel urobiť súdnou cestou. Nezamedzením výkonu zrážok zo mzdy by mohla nastať situácia, v ktorej by si veriteľ mohol vymôcť celú pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok zo mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prevyšovať sumu, ktorú by bol spotrebiteľ povinný zaplatiť pri náležitom súdom preskúmaní prípadnej nekalosti ustanovení zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy žalobcu je dané tým, že vykonávanie zrážok zo mzdy nielen reálne hrozí, ale vzhľadom na predložené oznámenie o vyúčtovaní zrážok zo mzdy sa aj uskutočňuje, a to už aj nad rozsah istiny poskytnutého úver, pričom žalobca nemá iný prostriedok, ako tento proces zastaviť, než žiadať súd o nariadenie neodkladného opatrenia. Je žiaduce upraviť pomery strán a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe dohody, ktorej platnosť je medzi stranami sporu spochybnená.

19. Súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu, ktorý je zo zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu na základe predloženej dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca svojho zamestnávateľa neoznačil za stranu sporu, avšak presne identifikoval svojho zamestnávateľa a jeho žiadosť o uloženie povinnosti zdržať sa výkonu zrážok je legitímne aj s poukazom na judikatúru súdov (napríklad uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoCsp/60/2020-61 zo dňa 30.10.2020).

20. Keďže súd nariadil neodkladné opatrenie pred začatím konania vo veci samej, v súlade s § 336 ods. 1 CSP zároveň uložil žalobcovi povinnosť podať v lehote 30 dní žalobu vo veci samej tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Súd má totiž za to, že neodkladným opatrením sa síce zamedzí uplatňovaniu dohody o zrážkach zo mzdy, avšak jeho nariadením nie je dosiahnutá trvalá úprava pomerov medzi stranami, nakoľko platnosť dohody o zrážkach zo mzdy nebola v konaní o

neodkladnom opatrení posudzovaná a jej prípadné posúdenie môže prebehnúť až v riadnom súdnom konaní vo veci samej.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal v spore úspech v plnom rozsahu, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 355 ods. 2 CSP a § 357 ods. 1 písm. d/ CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 CSP).